

Man gik da til:

Anden Behandling af Forslag til Lov om en Smørordning.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 171; Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 19).

Uden for Betænkningen var der ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer, det stillede Ændringsforslag samt Spørgsmaalet om Lovforslagets Overgang til tredje Behandling sættes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Johs. Clausen): Som det fremgaar af den omdelte Betænkning, har det ikke været muligt at opnaa Enighed om en fælles Indstilling. Udvalget har delt sig i et Mindretal bestaaende af Socialdemokratiets og Det radikale Venstres Udvalgsmedlemmer, som indstiller Lovforslaget til Vedtagelse uforandret, og et Flertal, bestaaende af Det konservative Folkepartis og Venstres Medlemmer, som har stillet et Ændringsforslag, hvorefter Lovforslaget fremtræder i en ny Skikkelse; en Mængde af Paragrafferne er dog enslydende med det af Ministeren fremsatte Lovforslags Paragraffer.

I § 1, Punkt 1, er den Afgift, som skal betales for Smør, foreslaaet sat op fra 35 til 40 Øre pr. kg, og den Notering, der lægges til Grund, er under Hensyn hertil forandret til 2 Kr. 10 Øre, saa at Maksimum bliver 2 Kr. 50 Øre. Der er ingen principiel Uoverensstemmelse mellem Udvalgets Medlemmer angaaende Punkt 1, vi er alle sammen enige om, at en saadan Afgift er nødvendig og — alle Hensyn taget i Betragtning — rigtig, som Situationen for Tiden ligger. Man kan diskutere, hvor høj eller lav Afgiften skal være, men principiel Uoverensstemmelse hersker der ikke angaaende denne Bestemmelse.

Anderledes stiller det sig med § 1, Punkt 2, om Margarinaefgiften. Vi har en lignende Bestemmelse i den nugældende Lov, Afgiften er omtrent den samme, en lille Smule større end det, vi her foreslaar, men jeg skal erkende, at Bestemmelsens Form og den Mening, der ligger i den, er afvigende fra, hvad der staar i den nugældende Lov. Jeg vil gerne knytte nogle Bemærkninger til dette Spørgsmaal om Afgiften paa Margarine. Vi har set, at der i abnorme Tider opstaar nye Virksomheder ogsaa her i Landet, Virksomheder, som i og

for sig ikke har nogen naturlig Begrundelse; der er ingen dansk Jordbund for dem, men Forhold af handelsmæssig og anden Art ude i Verden og herhjemme kan kalde saadanne Virksomheder frem. Vi saa under Krigen og har set ogsaa i de sidste Aar under Krisen den Slags Virksomheder opstaa. Jeg skal erkende, at adskilligt af det, som opstaar under saadanne Forhold, kan være berettiget, men adskilligt af det er — det ved vi alle sammen — Kunstprodukter, som kun har Interesse og Betydning i Øjeblikket, og hvis Afvikling siden hen medfører store Tab. Jeg skal ikke komme ind paa at dele de saaledes opstaaede Virksomheder efter deres samfundsmæssige Værdi og Betydning, jeg konstaterer kun, at de dukker op i abnorme Tider, de fandtes under Krigen og findes nu.

Nu har man saa ofte talt om, at Landbruget var en stor Industrivirksomhed. Man har til Tider ogsaa fra visse Sider i vort Folk, maaske en Smule ironisk, talt om den ubegrænsede og voldsomme Industrialisering, som Landbruget efterhaanden er kommet ind i. Jeg erkender, det kan være berettiget, i hvert Fald til en vis Grad, at betegne Landbruget som en stor Industrivirksomhed; i saa Fald maa man først og fremmest fremhæve Mejeriproduktionen som en Industriproduktion. Det er denne Gren af Landbrugserhvervet, som har taget de fleste Penge hjem gennem Aarene, og det er tillige langt den største Eksportindustri i vort Land. Fra noget over Trediedelen og indtil op mod Halvdelen af hele den Værdi, vor samlede Eksport hjembringer, falder paa Mejeriprodukter. I 1932 eksporterede vi for 1 086 Mill. Kr., hvoraf for 322 Mill. Kr. Mejeriprodukter; i 1933 androg Værdien af den samlede Eksport 1 162 Mill. Kr., og heraf androg Mejeriprodukterne 304 Mill. Kr. Gaar vi lidt længere tilbage, kommer Mejeriprodukterne højere op; saaledes eksporterede vi i 1929 Mejeriprodukter for 526 Mill. Kr. Og i Modsætning til de Industrivirksomheder, som opstaar i abnorme Tider, har Mejeribrug et naturligt Basis her i Landet; Raa-produkterne til denne Industri gror for en væsentlig Del paa de danske Agre, og man vil blive nødt til at erkende, at de Grovfoderenheder, vi avler, meget vanskeligt kunde finde Afsætning, hvis vi ikke havde denne mægtige Industri. Landbruget beskæftiger en Trediedel af vor Befolkning, og hvis vi medregner den Del af Befolkningen, som lever af at handle med danske Mejeriprodukter, bliver det en meget stor Procentdel af Befolkningen, som har sin Beskæftigelse ved denne Industri. For ikke saa længe siden